Z judikatury Nejv. a Nejv. správního soudu.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní.

(Sděluje Dr. J. Lašťovka.)

K § 21 min. nař. č. 4790 z r. 1917. — Totožnost podniku. Expositura okresního úřadu v Šahách výměrem ze dne 15. října 1926 č. 8580 nevyhověla námitkám Karla Fojtíka v Drženicích proti usnesení okresní nemocenské pojišťovny v Šahách ze dne 30. dubna 1926 č. 1853/1926, kterým byla Karlu Fojtíkovi ve smyslu § 46 zák. čl. XIX z r. 1907 resp. § 21 nařízení č. 4790 z r. 1917 jakožto zástupci podniku »Hospodárstvo Drženice« uložena náhrada nedoplatků nemocenských pojistných příspěvků v částce 1676 Kč 66 h, s odůvodněním, že majetek hospodářství v Drženicích byl státem zabrán a stěžovateli se dostalo jako zbytkového statku části tohoto majetku, čímž se stal nástupcem tohoto hospodářství a jest zodpovědným ve smyslu citovaného předpisu za nedoplatky nemocenských příspěvků pokladně stejně jako původní dlužník. Výměr ten dodává, že okresní úřad se nepouští do posuzování toho, zda stěžovatel svoje námitky proti platebnímu příkazu pojišťovny podal opozděně, jak pojišťovna tvrdí, ježto z přípisu poštovního úřadu v Bátovcích č. 449/26 se to ustáliti nedá, an dopis č. 768, adresovaný »Drženické panstvo Drženice«, se mohl i na jinou záležitost vztahovati, nejen na platební příkaz. Ministerstvo sociální péče naříkaným rozhodnutím vyhovělo odvolání Karla Fojtíka a zrušivši rozhodnutí okresního úřadu, zprostilo odvolatele povinnosti zaplatiti požadovanou náhradu z těchto důvodů: »Podle zprávy okresního úřadu (expositury) v Šahách ze dne 13. června 1927 č. 3302/27 zemědělský podnik Karla Fojtíka má něco málo přes ⅓ původního zemědělského podniku, ohledně něhož příspěvky vznikly. Totožnost podniku předpokládá nejenom totožnost odvětví, ale i totožnost místa, pracovních prostředků a řízení. Jak ze zprávy shora citované jde najevo, jest totožnost místa a pracovních prostředků v tomto sporném případě vyloučena a v důsledku toho i totožnost řízení podniku. Pouhá totožnost podnikového odvětví nestačí však k tomu, aby odvolatel mohl býti zavázán k placení zmíněných příspěvků.« O stížnosti uvážil nejvyšší správní soud toto: Naříkané rozhodnutí jest vybudováno na § 21 min. nařízení č. 4790 z r. 1917, jenž v odstavci třetím stanoví, že za nedoplatky pojistných příspěvků a legitimačních poplatků zodpovědným jest nejen původní dlužník, nýbrž i každý, kdo toho kterého času je majitelem podniku (nástupce v podniku). Ohledně této povinnosti posouditi se má totožnost podniku, pokud se týče okolnost, provozuje-li nástupce podnik původního dlužníka, dle daných okolností. Dle tohoto předpisu jest předpokladem ručení nástupce v podniku za nedoplatky nemocenských příspěvků předchůdce, aby nástupce provozoval podnik původního dlužníka, t. j. totožnost podniku po stránce objektivní. Otázku totožnosti podniku v předmětném sporu si zodpověděl žalovaný úřad záporně, vycházeje z názoru, že totožnost podniku předpokládá nejen totožnost podnikového odvětví, nýbrž i místa, pracovních prostředků a řízení — jichž totožnost popřel — přikládal tedy rozhodující význam pro řešení otázky totožnosti podniku i jeho rozsahu a způsobu provozu. Tato hlediska pro posouzení totožnosti podniku považuje nejvyšší správní soud za správná, poněvadž nelze logicky mluviti o tom, že nástupce

»provozuje podnik původního dlužníka«, jsou-li tu podstatné různosti v těchto žalovaným úřadem vytčených kriteriích, totiž v rozsahu a způsobu provozu. Zda v konkrétním případě takovéto podstatné různosti tu jsou, posuzuje úřad »dle daných okolností« (§ 21 odst. 3. cit. min. nařízení) a lze úsudek, k němuž došel, hodnotě skutkový materiál, nejvyššímu správnímu soudu přezkoumati toliko s hlediska § 6 odst. 2, zákona o správním soudě, t. j. není-li řízení po stránce procesní vadné a má-li úsudek úřadu oporu ve spisech a je-li logicky možný. Takovýchto vad soud neshledal. Neboť úřad zjistil bez odporu stěžující si strany, že zemědělský podnik Karla Fojtíka má jen něco málo přes třetinu původního podniku, za jehož trvání nedoplatky příspěvků vznikly. Stížnost sama předpokládá potvrzení obecního úřadu v Drženicích, dle něhož bývalé velkohospodářství drženické bylo státním pozemkovým úřadem rozparcelováno a že Karel Fojtík převzal jen zbytkový statek. Uznal-li pak žalovaný úřad na tomto skutkovém podkladě, že tu je podstatná divergence v rozsahu a způsobu provozu podniku původního dlužníka a Karla Fojtíka, nelze shledati, že by úsudek ten byl v rozporu se spisy a nelogický. Pak ovšem úřad dle toho,, co shora řečeno, právem vyslovil, že tu není totožnosti podniku ve smyslu cit. § 21, a důsledkem toho právem zprostil Karla Fojtíka náhrady nedoplatků nemocenských pojistných příspěvků, jež pokladně dluhuje bývalé drženické hospodářství. Stížnost ještě namítá, že žalovaný úřad se neměl zabývati meritem případu, nýbrž měl stížnost Karla Fojtíka odmítnouti a limine, poněvadž tento promeškal lhůtu § 18 min. nař. č. 4790/1917, podávaje do platebního příkazu pokladny rozklad k předsednictvu pokladny. Ani tu nelze stížnosti přisvědčiti. Politický úřad I. stolice ve svém shora citovaném rozhodnutí posoudil spor meritorně a zároveň vyslovil, že nemůže uznati, že stěžovatel svoje námitky proti platebnímu příkazu pokladny podal opožděně. Tato část rozhodnutí I. stolice zůstala v řízení správním nenaříkána a neměl proto žalovaný úřad, rozhoduje instančně o odvolání Karla Fojtíka, směřujícího jen do věcného výroku úřadu I. stolice, ani podnětu ani možnosti nenaříkanou částí rozhodnutí I. stolice se zabývati a snad in peius odvolatele měniti. Z těchto úvah bylo stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

(Nález. nejv. správ. soudu ze dne 3. května 1929, č. 8859/29.)

K § 14 zák. čl. XIX z r. 1907 a § 17 zák. č. 221/1924 Sb. z. a n. — Když odhláška (přihláška) nemocenské pojišťovně nedošla, tu ani podle zák. čl. XIX/1907 ani podle zák. č. 221/1924 (před novelou) ke splnění povinnosti odhlašovací nestačí důkaz o tom, že odhláška (přihláška) byla poštovní dopravě odevzdána.

Ministerstvo sociální péče potvrdilo rozhodnutí župního úřadu v Nitře, že Ondřej Kaňa, mlynář v Nitranském Rudnu, není povinen zaplatiti okresní nemocenské pojišťovně v Topolčanech předepsané pojistné za zaměstnance Julia Galka za měsíc červenec 1926, poněvadž bylo zjištěno, že Galko není skutečně od 20. dubna 1926 u Kani zaměstnán a že odhláška byla pravidelně vyplněna a dána na poštu ještě v dubnu 1926. O stížnosti okresní nemocenské pojišťovny v Topolčanech uvážil nejvyšší správní soud toto: Žalovaný úřad vzal za zjištěno, že Ondřej Kaňa Julia Galku v dubnu 1926 z pojištění řádně odhlásil, aniž přihlédl k tomu, že pojišťovna v řízení úředně potvrdila, že odhláška k ní nedošla. Okolnost, že se úřad tímto tvrzením pojišťovny vůbec nezabýval a že se odvolává na seznání notáře Gašpara Györky, jenž potvrdil, že odhlášku Galkovu v dubnu 1926 sám vyhotovil a že Kaňa tuto odhlášku zanesl na poštu, nenechává vzejíti pochybnosti o tom, že žalovaný úřad jest názoru, že odevzdání odhlášky poštovní dopravě platí